

НАЗОЎНІКІ 4-ГА СКЛАНЕННЯ

Гэта назоўнікі ўсіх родаў, якія ў *gen. sg.* маюць канчатак **-ūs**.

Склонавыя канчаткі

Склон	Singularis		Plurālis	
	<i>m, f</i>	<i>n</i>	<i>m, f</i>	<i>n</i>
<i>Nom.</i>	us	u	ūs	ua
<i>Gen.</i>	ūs		uum	
<i>Dat.</i>	ui	u	ibus	
<i>Acc.</i>	um	= <i>nom.</i>	ūs	= <i>nom.</i>
<i>Abl.</i>	u		ibus	
<i>Voc.</i>	= <i>nom.</i>		= <i>nom.</i>	

Узор скланення

fructus, ūs m — плод, плён; **cornu, ūs n** — рог

Склон	Singularis		Plurālis	
<i>Nom.</i>	fruct- us	corn- u	fruct- ūs	corn- ua
<i>Gen.</i>	fruct- ūs	corn- ūs	fruct- uum	corn- uum
<i>Dat.</i>	fruct- ui	corn- u	fruct- ibus	corn- ibus
<i>Acc.</i>	fruct- um	corn- u	fruct- ūs	corn- ua
<i>Abl.</i>	fruct- u	corn- u	fruct- ibus	corn- ibus
<i>Voc.</i>	fruct- us	corn- u	fruct- ūs	corn- ua

З а ў в а г а. Назоўнік *domus, ūs f* — дом утварае паралельныя формы па 2-м скланенні; гэтыя формы перакладаюцца наступным чынам: *domo (abl. sg.)* — з дому; *domum (acc. sg.)* — дадому; *domi (loc. sg.)* — дома (*locatīvus* — месны склон; адказвае на пытанне *дзе?*); *domos (acc. pl.)* — на дамах.

НАЗОЎНІКІ 5-ГА СКЛАНЕННЯ

Гэта назоўнікі жаночага (і мужчынскага) роду, якія ў *gen. sg.* маюць канчатак **-ei**.

Склонавыя канчаткі

Склон	Singularis	Plurālis
<i>Nom.</i>	es	es
<i>Gen.</i>	ēi/ĕi	ērum
<i>Dat.</i>	ēi/ĕi	ēbus
<i>Acc.</i>	em	es
<i>Abl.</i>	e	ēbus
<i>Voc.</i>	= <i>nom.</i>	= <i>nom.</i>

З а ў в а г а. У *gen.* і *dat. sg.* галосны **e** працяглы пасля галоснага і кароткі пасля зычнага (*faciēi, fidēi*).

Узор скланення
res, rei f — справа, рэч, абставіны

Склон	Singulāris	Plurālis
<i>Nom.</i>	r- es	r- es
<i>Gen.</i>	r- ei	r- erum
<i>Dat.</i>	r- ei	r- ebus
<i>Acc.</i>	r- em	r- es
<i>Abl.</i>	r- e	r- ebus
<i>Voc.</i>	r- es	r- es

З а ў в а г і.

1. Назоўнік *res, rei f* утварае ўстойлівыя словазлучэнні: *res publica (sg.)* — грамадская справа, дзяржава, рэспубліка; *res familiāris (sg.)* — маёмасць; *res militāris (sg.)* — ваенная справа; *res frumentaria (sg.)* — харчовае забеспячэнне; *res secundae (pl.)* — спрыяльныя абставіны, поспех; *res adversae (pl.)* — неспрыяльныя абставіны, няшчасце; *res novae (pl.)* — дзяржаўны пераварот; *res gestae (pl.)* — ваенныя подзвігі; *res summae (pl.)* — найважнейшыя справы; *scriptor rerum (gen. pl.)* — гісторык і г. д.

2. Назоўнік *dies, ei m, f* у мужчынскім родзе мае значэнне *дзень*, у жаночым родзе — *тэрмін*.